

Přínos FENO vyšetření v ambulantní praxi – kazuistika.

Bartošíková L.¹, Nečas J.¹, Fráňa L.², Bartošík T.³, Fráňa P.⁴

¹Ústav fyziologie, Lékařská fakulta UP v Olomouci, Česká republika

²Alergologická a imunologická ambulance, Velké Meziříčí, Česká republika

³Anesteziologicko-resuscitační klinika, FN U sv. Anny v Brně, Česká republika

⁴II. Interní klinika, FN U sv. Anny v Brně, Česká republika

Velkým pokrokem posledních let v diagnostice astma bronchiale je metoda FENO (monitorování expiračního oxidu dusnatého). Jde o vyšetřovací neinvazivní metodu, která by měla být součástí vedení diagnostiky a léčby astma bronchiale, a to především v ambulantních zařízeních ve spojení s ostatními konvenčními metodami hodnocení tohoto onemocnění. Přítomnost vyšší koncentrace oxidu dusnatého ve vydechovaném vzduchu ukazuje na přítomnost zánětu v dýchacích cestách. Metodu lze využít i jako způsob kontroly úspěšnosti probíhající léčby astma brochiale.

Kazuistika: Pacientka (15 let) přichází do AKI ambulance s námahovou dušností. Sportuje aktivně – běh na lyžích. Předchozí lékař doporučil při potížích Ventolin. V anamnéze má alergii na prach asi 4 roky, pylovou rinitidu a konjunktivitidu, ekzém na krku, hrudníku a ve flexurálních lokalizacích. Stěžuje si na ponámahovou dušnost, kašel a pískoty na průduškách.

Objektivně: Hrdlo klidné, lehce zarudlý nosohltan, kardiopulmonální nález je v normě. Laboratorní nálezy ukazují na pozitivní alergický terén (prick testy, ECP, celkové IgE a specifické IgE). Bylo provedeno spirometrické vyšetření klidové a BPT – negativní (bez známek obstrukce). Provedli jsme FENO měření, které prokázalo hodnotu 78 ppb. Vysoká hodnota ukazuje na možný alergický zánět v dýchacích cestách. Byla nasazena prozatímní léčba Relvar 92 (1x1), případně Ventolin při akutních potížích a dále Xados (1x1).

Po nasazení standardní antialergické terapie došlo k vymizení dosavadních potíží pacientky. V rámci kontrolních měření FENO hodnota klesla na 48 ppb a dále na hodnotu 17 ppb. Sledované parametry a hodnoty spirometrického vyšetření byly po celou dobu negativní. Subjektivně se pacientka cítila dobře, byla bez potíží a zavedená léčba jí vyhovovala.

Závěr: Metoda FENO je objektivní, neinvazivní a na výdechovém úsilí nezávislé vyšetření. Vyšetření FENO diagnózu astma bronchiale sice nestanoví, ale ukazuje se, že umožňuje detekovat případný vysoce suspektní eosinofilní zánět dolních cest dýchacích. Jde především o situace, kdy spirometrické vyšetření je opakovaně negativní (zcela v normě).